

Bestuursverslag 2012

Algemeen

- 'Wir haben es geschafft!' Enig Duitse degelijkheid mogen we onszelf wel aanprijzen na dit jaar. 2012 was mentaal gezien zwaar. Een jaar van harde beslissingen met verdriet en teleurstellingen. Een jaar van afscheid nemen en het inslaan van nieuwe wegen. Hierbij willen we iedereen bedanken die ook maar op enige manier heeft bijgedragen aan WORM. Dit jaar in het bijzonder, maar juist ook alle jaren ervoor: alle ex-medewerkers en zeker ook onze voormalig voorzitter Hans Walgenbach.
- De onstuimige ontwikkelingsgang van het Instituut voor Avantgardistische Recreatie is nog niet ten einde geraakt in 2012. Het was een jaar vol onzekerheid over het voortbestaan van Stichting WORM. De structurele subsidie van OC&W zou komen te vervallen vanaf 2013, de Gemeentelijke ondersteuning leek lange tijd niet afdoende om WORM in haar huidige vorm te behouden en we waren net geland in een nieuw gebouw op een nieuwe plek, met een nieuwe schaal van opereren en een andere dynamiek.
- Het nieuwe gebouw was een onverdeeld succes dat voor veel reuring en (media-)aandacht zorgde. Maar het nieuwe gebouw bracht ook een nieuwe organisatie en nieuwe werkprocessen met zich mee. Daarnaast hebben de inspanningen die moesten worden geleverd om het voortbestaan van WORM zeker te stellen veel tijd en energie gekost. Deze samenloop van omstandigheden resulteerde in een zware opstart op de Witte de With.
- Tot in november leek de stichting af te stevenen op een terugval in structurele gelden van meer dan 50% (van € 857.000 naar € 400.000). Hierop anticiperend is in mei 2012 het reorganisatieplan WORM Re-(ORG) opgesteld en in het najaar geëxecuteerd.
- Subsidies zijn niet langer voor het overgrote deel zeker en structureel. De nieuwe tijd vraagt om flexibele, kleine organisaties en het *sources* van content. Vertrekkend vanuit deze gedachte is besloten om WORM om te vormen van een content-organisatie met veel vaste krachten en specialisten in de richting van een platte productiekern die, afhankelijk van de beschikbaarheid van middelen, avant-garde kunst produceert en programmeert.
- We maakten ons op voor zwaar weer en toen volgde een memorabele week in november. De gemeente Rotterdam besloot de bijdrage uit het Cultuurplan te verhogen tot € 662.000,- op jaarbasis (waarvan een bedrag van € 62.000,- gereserveerd is voor beeldende kunst activiteiten die door onze partner Roodkapje worden uitgevoerd). Ook het Mondriaan Fonds kende in diezelfde week een bijdrage toe voor 2013 en 2014 van € 145.503,- per jaar. WORM was gered!
- De reorganisatie wordt nu, na de redding op de valreep, niet teruggedraaid en is op het moment van schrijven in volle gang. Volgens de planning staat WORM versie 3.0 in mei van dit jaar (2013) rails.

Balans

- In mei 2012 is Stichting WORM voor 42% aandeelhouder geworden van Stager BV, een onderneming die ticketing- en eventmanagement software aanbiedt aan podia en festivals in den lande. De BV heeft het boekjaar 2012 afgesloten met een verlies van € 33.995,-. Dit verlies is naar rato van de aandelenverhouding afgeboekt op de post immateriële vast activa.
- Alle investeringen samenhangende met het betrekken van de nieuwe locatie (€ 1.654.208,- totaal) zijn boekhoudkundig gezien in gebruik genomen op 1 januari 2012. De afschrijvingstermijn voor bouwkundige voorzieningen is gesteld op 10 jaar en in 5 jaar worden inventaris en apparatuur afgeschreven.
- Eind 2011 bevonden we ons midden in de afrondings- en afwikkelingsfase van de verbouwing wat hoge saldi op de balans met zich meebracht bij de vorderingen op korte termijn en de kortlopende schulden. Inmiddels is de situatie genormaliseerd. Al brengt de verhoogde omzet structureel hogere bedragen met zich mee op deze posten.
- Een negatief resultaat over 2012 t.w.v. -€ 19.702,- is afgeboekt van de Algemene reserve. Deze komt nu uit op een totaal van € 28.711,-.
- De bestemmingsreserve t.b.v. de bestrijding van een aantal kinderziekten van het gebouw, is niet besteed in 2012. Door de tijdsdruk en reorganisatieperikelen is pas eind 2012 de bouwvergunning ingediend voor o.a. een extra nooduitgang. In april / mei van het lopende boekjaar verwachten we deze verbouwing uit te voeren. De reserve zal dus in 2013 vrijvallen.
- Conform de voorschriften uit het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2009-2012 van het Ministerie van OC&W en in lijn met de financiële verrekening van de vorige verbouwing worden de investeringssubsidies t. b.v. de verbouwing tot de langlopende schulden gerekend. Een deel van deze

investeringsubsidies is vrijgevalle via de exploitatierekening. Deze vrijval loopt gelijk met de afschrijving op de investering.

- De solvabiliteit lijkt met een ratio van 0,04 op het oog ernstig onder de maat. Het totale vermogen is echter door met name de (onder de passiva geschaarde) investeringsubsidies relatief hoog. Zoals hierboven gesteld vormt deze € 1.477.192,- de boekhoudkundige tegenhanger van de “materiële vaste activa” waarop in de komende 10 jaar afgeschreven wordt. Er staan dus geen verplichtingen tegenover deze “schuld”. Daarnaast vertekent de bestemmingsreserve van € 42.000,- het beeld – deze zal in de komende maanden wegvloeien immers. Wanneer we de oneffenheden uit de berekening weglaten, dan is de solvabiliteit met een kengetal van 0,10 nog steeds onder de maat.
- De liquiditeitspositie is met een current ratio van 1,23 voor het vierde achtereenvolgende jaar in de historie van WORM boven het minimum van 1 beland. Waar we in het verleden met de hakken over de sloot het jaar haalden doordat tranches van subsidies pas na de subsidieverantwoording werden uitgekeerd, is deze situatie met de structurele ondersteuning vanuit de Gemeente en het Rijk aanzienlijk verbeterd. De wijzigingen in het subsidiestelsel (meer projectmatig werken) zullen de oude tijden waarschijnlijk doen herleven.

Resultatenrekening

- De resultatenrekening over 2012 eindigt onderaan de streep met een saldo van -€ 5.443,- op een omzet van € 1.408.502,-. Het resultaat uit de deelneming in Stager BV (- € 14.278) leidt tot een exploitatieresultaat van -€ -19.702,-
- Aan de inkomstenkant zijn de verschillen t.o.v. de begroting beperkt, en dat ondanks een geheel ander verloop van het boekjaar dan gepland. Ook de opschaling van de eigen inkomsten in de nieuwe setting is realistisch ingeschat, al blijven de horeca-inkomsten achter bij de begroting. Dit laatste kan worden verklaard door o.a. een programmastop in feestmaand december van het afgelopen jaar.
- We zien een flinke stijging van het eigen inkomsten percentage t.o.v. het voorgaande boekjaar (van 12% naar 24%). Inkomsten uit de horeca en publieksinkomsten zijn in onze ogen nog niet geoptimaliseerd. Groei op dit vlak is een duidelijke ambitie voor de nabije toekomst.
- Het totaal van de bijdragen in de vorm van subsidies is overeenkomstig de begroting. Naast de structurele subsidies van de Gemeente Rotterdam en het Ministerie van OC&W ontvangen we in 2011 en 2012 jaarlijks een aanvullende bijdrage van de dienst Kunst en Cultuur van de Gemeente Rotterdam t.w.v. € 125.000,- t.b.v. de exploitatie op de nieuwe locatie.
- Het Ministerie van OC&W heeft een frictiekostenregeling opgesteld, waarbij een bedrag van € 52.480,- zou worden uitgekeerd. Deze toezegging is recent (in maart 2013) ingetrokken, omdat stichting WORM aanvullende bijdragen mag ontvangen van andere subsidiënten in 2013. Met de enorme teruggang in subsidiebijdragen in het verschiep en rekening houdend met de toekenning van deze gelden vanuit OC&W is in het najaar van 2012 een reorganisatie uitgevoerd waarbij de frictiekosten € 65.180,- bedroegen.
- Projectsubsidies zijn verstrekt voor het project The Sound we See (een *community art project* met Amerikaanse filmmakers van het Echo Park Film Centre uit Los Angeles) en het project Libre Graphics Research Unit, een Europees samenwerkingsproject dat zich toespitst op de ontwikkeling en promotie van *open source* ontwerptoeepassingen. Tot slot zijn er baten geboekt die het resultaat zijn van een subsidieafrekening van een project uit 2010 en 2011 (WORM's residentie in het MuseumsQuartier in Wenen).
- Onder de noemer WORM re-)create laten we € 177.016,- vrijvallen van de subsidies voor de verbouwing. Hier tegenover staat aan de kostenkant een afschrijving van hetzelfde bedrag (zie Specificatie van de beheerslasten).
- Beheerslasten komen redelijk overeen met hetgeen begroot. Misschien vormen de huisvestingslasten een lichte uitzondering. Dit heeft te maken met het feit dat de energielasten voor het nieuwe pand erg laag uitvallen, lager dan begroot. Daarbovenop zijn vorig jaar voorzieningen getroffen vanwege een op handen zijnde naheffing van het energiebedrijf voor het vorige pand en in afwachting van de servicekostenberekening over 2011, die lang op zich liet wachten. Beide bedragen vielen uiteindelijk enorm mee.
- Ook bij de Activiteitenlasten kunnen we weinig spraakmakende afwijkingen melden. Met de afvloeiingsregelingen van een deel van het personeel zijn de grenzen van het personeelsbudget niet overschreden. Daarnaast is er op gezette tijden flink doorgeprogrammeerd en doorgeproduceerd. Ondanks de organisatorische beroering en de reductie van het personeelsbestand, zijn de bestedingen aan het publieke programma en de werkplaatsactiviteiten op peil gebleven.

Projecten

- Vanwege de werkdruk heeft WORM op drie momenten in het jaar een programmaluwte ingepast, in het voorjaar van 2012, in de zomermaanden en de laatste drie weken van het jaar. Ondanks deze onderbrekingen is het totaal aan publieksactiviteiten iets hoger uitgevallen dan begroot (in totaal 244 publieksevenementen).
- Ook stijgen de bezoekersaantallen tot boven de 20.000 bezoeken op jaarbasis (20.889 bezoeken). Hierbij dient te worden aangetekend dat de deelname aan grootschalige evenementen zoals het Festival van de Wereld van de Witte de With en de Kunstvlaai niet zijn meegenomen in de som. Ook hebben we veel gratis evenementen georganiseerd, waarbij de bezoekersaantallen niet zijn geregistreerd – het was wat sneu om twee personen 8 uur bij de kassa te laten zitten om geen kaartjes te verkopen, dus daar zijn we mee gestopt.
- Het gemiddelde aantal bezoekers is gestegen van 64 tot 85 bezoekers per event. En ook het percentage betalende bezoekers groeide gestaag van 37% naar 43%.
- Door de reorganisatie is de output vanuit de werkplaatsen verminderd t.o.v. het voorgaande jaar (31 producties) en ook t.o.v. de prognose (26 producties). Onder de 22 producties die in 2012 uit de werkplaatsen zijn gerold bevindt zich de laatste RadioWORM, het maandelijks audio magazine waarvan in 12,5 jaar in totaal 150 edities het licht zagen.
- De bezetting van de studio's is echter toegenomen. De werkplaatsen vullen zich eigenlijk vanzelf, en het zijn vooral arbeidsintensievere werkzaamheden zoals het organiseren van workshops en kunstproductie die hebben geleden onder de reorganisatie.
- WORM heeft een open structuur en is geen bibliotheek of collectiebeheerder. Er zijn tientallen uitzendingen op radio, internet, tv, films, installaties op andere locaties, premières en vertoningen van films, uitgaven en presentaties van werken die door derden (vaak met behulp van de medewerkers van Stichting WORM) zijn geproduceerd in de filmwerkplaats, de studio of het medialab. Deze activiteiten hebben we niet opgevoerd in de prestatieverantwoording, omdat het bijna een dagtaak is om zulke informatie *accountant-proof* boven water te krijgen.

Inhoudelijk

- Inhoudelijk gezien kunnen we 2012 - net zoals organisatorisch - bestempelen als reorganisatie- en consolidatiejaar. Terwijl we vol in de steigers hingen, ging 'de verkoop wel gewoon door'. Dit betekende een dubbele inspanning: enerzijds het invullen van het programma, anderzijds het voorbereiden van een nieuw programmamodel.
- Het thema Kapitalistisch Realisme wordt alsmaar actueler: banken vallen om en worden genationaliseerd, afrekeningsystemen en multinationals nemen de maatschappij over, nieuwe manieren van uitwisselen van geld en goederen steken de kop op.
- We hebben door alle drukte niet echt de tijd gehad om het werkplaatsprogramma, de Parallele Universiteit, goed uit te werken. Dat is een klus voor 2013.
- Hieronder volgt een kort resumé met hoogte- en dieptepunten:
  - ✧ **Muziek:** Wederom vele prachtige concerten met bands als Harvey Milk, Dope Body, Secret Chiefs3, Rashad & Spinn, Lower Dens, Kim Fowley, Dirty Beaches, Ultra 1212, Nate Wooley en (eindelijk!) R. Stevie Moore. Grootste teleurstellingen: Tot twee keer toe lukt het niet met Palais Schaumburg en Death Grips
  - ✧ **Film:** Het filmprogramma is een steeds vastere kernwaarde. Hoogtepunten waren films van Fassbinder, Luke Fowler, Brakhage, Jodorowski, Wilhelm Hein, Ben Rivers en Svankmajer, met als grote finale een weekend vol met Werner Herzog films. Er is overigens een steeds grotere rol voor de Cultvideotheek bij het samenstellen van het programma.
  - ✧ **Lezingen en presentaties:** Belangrijker worden de praatprogramma's. Samen met onze burens maken we maandelijks De Derde Dinsdag, maar ook andere lezingen en formats als Pecha Kucha nemen toe in kwantiteit.
  - ✧ **Parties:** De parties blijven een beetje achter wat betreft de verwachtingen. Er zijn een aantal experimenten uitgevoerd, maar we hebben niet de juiste cadans kunnen vinden voor voldoende continuïteit. Wel veel goede parties maar ook enkele flinke mislukkingen.
  - ✧ **Mediawerkplaats:** In verband met het vertrek van twee medewerkers naar Nieuw Zeeland en de ontmanteling van de organisatie, is de continuïteit van de mediawerkplaats - in zijn huidige opzet - in gevaar. Er is gewerkt aan o.a. een nieuwe sneer richting Facebook (Commodify.us), maar dit project is nog niet afgerond.
  - ✧ **Filmwerkplaats:** De transitie van de werkplaats naar *artist-run space* is ingezet in 2012. Een nieuw ledensysteem wordt de basis van alle werkplaatsen. Het levert een goede energie op en geeft veel vertrouwen voor de toekomst.

- ✧ **Muziekwerkplaats:** Het maandelijks audiomagazine RadioWORM dat in 25 landen op de ether en via het web werd verspreid is gestopt in 2012. Na ruim 150 afleveringen nemen we afscheid van dit fenomeen.
- ✧ **Co-productie:** Naast de organisatie van De Derde Dinsdag (een gezamenlijke talkshow met onze collega-instellingen in het Witte de Withkwartier) waren er vele festivals voor het eerst te gast: DEAF, IFFR, Punk in Holland, Museumnacht, Festival Wereld van Witte de With.
- ✧ **LGRU:** ons internationale project Libre Graphics Research Unit heeft een aantal zeer interessante meetings opgeleverd.

Publieksbereik

- Hoewel we op de goede weg zijn en de naamsbekendheid van WORM het afgelopen jaar flink is toegenomen, zijn we nog niet helemaal tevreden. Er zit wat ons betreft nog meer in het vat. Daarom zijn we de reorganisatie gestart, die er mede voor moet zorgen dat meer mensen direct betrokken zijn bij het samenstellen van het programma.
- De aandacht voor het gebouw is nog steeds niet geluwd. Grote groepen met gasten uit de hele wereld kunnen we verwelkomen om het gebouw te bezichtigen.
- We zijn doorgegaan met de *spoof*-kranten (parodieën op bestaande media) om het publiek in hun eigen smaak te verrassen. Zo hadden we dit jaar: 'WORM en VADERLAND', 'WORMOPOLIS W', 'Muziekrant WOORM', 'MacWORM' en 'WORM International'. De laatste maanden kozen we – i.v.m. met de ingewikkelde politieke situatie – voor iets conventionele kranten.
- Grote festivals zijn een welkome aanvulling op ons aanbod en zorgen voor een flinke verbreding van het publieksbereik. Dit jaar hadden we veel succes met 'Off White Alley'. I.s.m. met onze overbuurman Kühne & Co. kozen we tijdens de Wereld van Witte de With voor een blockparty met als onderliggend thema: vies, kapot en gevaarlijk. Ook het filmfestival met ons programma 'WORMyWOOD' was een belangrijk moment in het jaar om nieuw publiek met ons in contact te brengen.

Personeel

- Door de reorganisatie kent 2012 veel personele mutaties. Henk Bakker, Lukas Simonis, Caroline Peters, Sascha Roth, Peter Taylor, Esther Urlus en Walter Langelaar hebben hun vaste betrekking verloren in het afgelopen najaar. Met allen is een regeling getroffen. Hiermee samenhangende frictiekosten bedragen € 65.180,-.
- Eerder al, in april 2012, heeft publiciteitsmedewerker Alexander van Straten afscheid genomen van WORM. Na viereneenhalf jaar in deze functie was de pijp leeg en binnen de organisatie diende zich geen lonkend groeiperspectief aan. Met wederzijds goedvinden en op initiatief van de werkgever is de arbeidsovereenkomst ontbonden. De teruggang in fte op de afdeling Voorlichting is deels opgevangen door Joost Bult die meer uren in de week is gaan werken.
- De jaarcontracten van Birgit Bachler, Dennis de Bel en Merijn van Ham zijn in het najaar van 2012 niet verlengd, waardoor ook hun dienstbetrekking bij WORM ten einde is geraakt.
- Katelyn Brand is gedurende de eerste opstartmaanden van Stager BV vanuit WORM gedetacheerd. Deze constructie is voortijdig en met wederzijds goedvinden beëindigd. Niet veel later is ook de arbeidsovereenkomst tussen Katelyn Brand en Stichting WORM ontbonden om bedrijfseconomische redenen.
- Marjolein Berger en Joris Favié worden eveneens via WORM ingezet bij Stager BV. Mike van Gaasbeek, Hajo Doorn zijn onbezoldigd en Bart Koppe is op freelance basis betrokken bij deze onderneming.
- Het personeelsbestand is gedurende het afgelopen boekjaar van 15,1 fte in vaste dienst teruggebracht naar 5,7 fte in vaste dienst. Deze teruggang wordt gevoeld op de werkvloer.
- De reductie in personele inzet wordt deels gecompenseerd door extra inspanningen van vrijwilligers, oproepkrachten, freelancers en stagiairs. Op de langere termijn is het niet houdbaar om de output op peil te houden met een dergelijke bezetting.
- In de horeca is het vaste team oproepkrachten enkel uitgebreid met de komst van Alexander Geijzendorffer en Mike Warners. Zayne Armstrong en Silvia Scaglioni hebben de zwabber aan de wilgen gehangen en het schoonmaakteam bestaat nu uit Sabine Brice, Dominika Duda, Ivaylo Konkov, Manu Szollosi.

Organisatie

- De stichting voldoet aan de Code Cultural Governance. Op 08-05-2007 zijn het hierop gebaseerde bestuursreglement, het directiereglement en het directiestatuut vastgesteld door het bestuur van Stichting WORM.

- Het bestuur van stichting WORM wordt gevormd door Hugo Bongers (voorzitter), Stef de Kroon (penningmeester), Mark Ripmeester (secretaris), Carlos van Hijfte (lid) en Hans Abbink (lid). De directie bestaat uit artistiek directeur Hajo Doorn en zakelijk directeur Mike van Gaasbeek.
- Door de hectiek van de afgelopen jaren, met de verbouwing en verhuizing, is besloten om de bestuurssamenstelling niet fundamenteel te wijzigen. Met de landing van WORM op de Witte de Withstraat is ook het aftreedrooster in werking getreden. Letty Ranshuysen heeft in het voorjaar van 2012 haar rol als bestuurslid beëindigd. Hans Walgenbach (voorzitter) is in oktober van het afgelopen jaar gestopt. Florian Cramer heeft besloten om zijn bestuursfunctie in te ruilen voor die van vrijwilliger voor één dag in de week en heeft daarom in augustus van 2012 zijn positie in het bestuur opgegeven.
- De functie van Hans Walgenbach - die van voorzitter - wordt nu ingevuld door Hugo Bongers, voormalig secretaris van de RRC. Mark Ripmeester is het volgende aftredende bestuurslid in 2013.
- WORM heeft eind 2012 8 vaste medewerkers in dienst (5,7 fte). Daarnaast zijn er 11 medewerkers beschikbaar als oproepkracht. Tot slot bieden 105 vrijwilligers hun diensten aan.
- WORM is sinds 2011 onderdeel van een Europees samenwerkingsproject 'The Libre Graphics Research Unit, i.s.m. Constant (BE), Piksel (NO), Medialab Prado (SP) en diverse *associate partners* (CREATE, Escuela de Arte 10, Floss Manuals, Manufactura Independente, Piet Zwart Instituut, Norwegian University of Science and Technology). Het project focust zich op het fenomeen *open source* ontwerp-toepassingen.
- Lokaal hebben we ons verbonden met tal van jonge makers, muzikanten, organisatoren, maar ook met collega-kunstinstellingen, met name op en rondom de Witte de Withstraat (o.a. MaMa, Tent, Ro-Theater, V2, Witte de With, etc.).
- Tot slot zijn we na de veroving met Roodkapje tijdens de Museumnacht van 2012 ook daadwerkelijk in het huwelijk getreden met deze instelling. Formeel gezien is er geen sprake van een fusie – iets wat niet wordt uitgesloten op termijn – maar vooralsnog laten we het bij intensieve samenwerking, met name op het gebied van programmering (uitwisseling van bands en performances, activiteiten ondersteund vanuit BKV-gelden) en de horeca (voorgenomen gezamenlijke horeca-exploitatie van de locatie van WORM).

Stager BV

- In mei 2012 is Stager BV opgericht, een softwarebedrijf dat een webservice aanbiedt aan podia en festivals voor de productie van evenementen en kaartverkoop (Eventmanagement Software).
- Stichting WORM is voor 42% aandeelhouder van Stager BV. De overige aandeelhouders zijn Lunatech Ventures N.V. (21%), Mike van Gaasbeek (18%), Hajo Doorn (12%) en Claimkoper B.V. (7%).
- Stager BV is het boekjaar 2012 geëindigd met een negatief saldo van € 33.995,-. 42% van dit verlies is in mindering gebracht op het resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering van stichting WORM.
- Stager BV ging met een rooskleuriger perspectief van start. O.a. *launching customer* De Nieuwe Oogst (DNO) zou voor een aanzienlijk deel de opstart van de BV mogelijk maken. De sluiting van DNO op last van de Gemeente betekende ook een aderlating voor Stager BV.
- Inmiddels opereert de BV kostendekkend, en noteren we iedere maand een kleine winst. Dit gegeven biedt voldoende perspectief om deze nevenactiviteit nog te continueren.

Huisvesting

- Met de huisbaas op de Witte de Withstraat (Nadruk BV) is een overeenkomst afgesloten voor de duur van 10 jaar met een optie op verlenging van 4 jaar. De huur is ingegaan op 1 september 2010.
- In het najaar van 2011 is het vorige onderkomen in het VOC-pakhuis volledig ontmanteld. De bezemschone oplevering van het pand aan de eigenaar, afd. Stadsontwikkeling van de Gemeente Rotterdam, heeft zich in januari 2012 voltrokken.
- Het BVO van het onderkomen op de Witte de Withstraat beslaat 1.295 m².
- Naast onze hoofdlocatie op de Witte de Withstraat / Boomgaardsstraat huren we een etage (45 m²) in het Witte de With kwartier alwaar we onze gasten en artiesten onderdak bieden, een zogenaamde Artist in Residence.
- Eind oktober 2011 vond de officiële opening van WORM plaats, maar het duurde tot in januari voordat de structurele aanwezigheid van bouwvakkers in het gebouw ten einde liep. Gedurende het afgelopen jaar zijn nog veel puntjes op diverse –i's gezet. Dit bracht voorziene kosten met zich mee.

- Al vrij snel na de opening werd duidelijk dat een extra nooduitgang en akoestische aanpassingen noodzakelijk waren voor het functioneren van WORM. Ter bestrijding van deze problemen is een bestemmingsreserve doorgeschoven naar 2012. In december 2012 is de bouwaanvraag ingediend voor deze bouwkundige ingrepen. Vandaar dat de bestemmingsreserve nogmaals over de grens van het boekjaar getild wordt.

Terugblik 2009-2012

- Aan het einde van deze Cultuurplanperiode past het om een blik op de achterliggende periode van 4 jaar te werpen.
- In 2009 werd de uitbreiding van WORM met een medialab (Moddr_) en een geluidsstudio (de voormalige CEM studio's) manifest. Een geweldige toevoeging die het voorzieningenniveau van WORM in één klap op een hoger plan tilde. Naast een podium voor experimentele film, muziek en mediakunst, beschikten we ook ineens over werkplaatsen in die disciplines.
- Deze investering in de werkplaatsen betaalde zich in korte tijd terug door een succesvolle samenwerking met VPRO radio 6 en de lancering van de Web 2.0 Suicidemachine, waarover een internationale mediahype losbarstte. We bevonden ons in het oog van de orkaan.
- Vrijwel de gehele cultuurplanperiode heeft in het teken gestaan van de verhuizing naar een nieuwe locatie. Rondom WORM werd hard gewerkt aan een nieuwbouwproject, en het bleek onmogelijk om WORM in het VOC pakhuis te handhaven vanwege geluidsoverlast voor de nieuwe burens. De herhuisvesting heeft veel tijd en energie opgeslokt.
- Met de oplevering van de nieuwbouw rondom het VOC pakhuis in het najaar van 2010, is besloten om het publieke programma drastisch te reduceren. Van september 2010 tot september 2011 heeft WORM vooral programmering bij externe partijen verzorgd (STRP festival, Red Ear festival, MuseumsQuartier in Wenen).
- De activiteiten in de werkplaatsen zijn wel doorgezet. Naast het geven van workshops en de ondersteuning van makers, kwamen een reeks hoorspelen en radio documentaires, vele korte films en mediaproducties tot stand. Zo zag o.a. een remake van Wim T. Schippers' plaat "Hark" het licht in knalroze vinyl en onder de titel "Hark Too". Ook lanceerden we bijvoorbeeld het contentmanipulation system Hotglue (www.hotglue.me) vanuit de mediawerkplaats.
- In 2011 is een nieuwe locatie op de hoek Boomgaardsstraat – Witte de Withstraat betrokken. De inrichting van en aanpassingen aan het gebouw zijn in eigen beheer en onder de regie van 2012 Architecten en Atelier van Lieshout uitgevoerd. De Gemeente Rotterdam en diverse sponsors, subsidiënten en particulieren hebben dit bouwproject gefinancierd.
- In oktober 2011 opende WORM feestelijk haar deuren op de nieuwe locatie met een zaalcapaciteit van 375 personen, een foyer (175 personen), ruimtes voor de drie werkplaatsen (filmwerkplaats, geluidsstudio en medialab) en kantoren. Naast Stichting WORM biedt de locatie onderdak aan de WORM.shop en de Cultvideotheek.

Toekomst

- Als eerder in dit verslag gesteld is Stichting WORM momenteel *under construction*. De nieuwe organisatie wordt in het eerste kwartaal van 2013 ingevuld met het aantrekken van nieuwe krachten op de functies Hoofd bedrijfsvoering, Programma-coördinator, Productie-coördinator en een parttime aanvulling op de afdeling Voorlichting. Daarnaast zijn programmateams aangesteld die worden betrokken bij de programmering. De werkplaatsen worden omgevormd tot zgn. *artist-run spaces*.
- We verwachten begin april toestemming te krijgen van de Gemeente om een verbouwing uit te voeren. Naast de aanleg van een extra vluchtroute, zal ook een deel van het souterrain ingericht worden als (eet)café. In de aanloop naar de zomer zullen we de horeca professionaliseren en uitbreiden met eten en een terras op de Witte de Withstraat.
- Er zijn verregaande gesprekken met Roodkapje over samenwerking op het gebied van horeca en programmering. De activiteiten die gefinancierd worden door de BKV-gelden van de Gemeente Rotterdam zullen door Roodkapje worden uitgevoerd.
- Met de toekenning van extra middelen vanuit de Gemeente Rotterdam en de bijdrage van het Mondriaanfonds is het voortbestaan van WORM als vrijhaven voor experiment en entertainment gegarandeerd. *It was a hell of a ride, but we enjoyed it!*

Was getekend te Rotterdam, d.d 19-03-2013

Hugo Bongers

Voorzitter Stichting WORM